

Zavedenie eura na Slovensku

Informácia pre podnikateľov

© Národná banka Slovenska
Imricha Karvaša 1, 813 25 Bratislava
Tel.: +421 2 5787 1111
Fax: +421 2 5787 1100
<http://www.nbs.sk>

ISBN 978-80-8043-118-1

September 2007

September 2007

Zavedenie eura na Slovensku

Informácia pre podnikateľov

NÁRODNÁ BANKA SLOVENSKA

Obsah

Zavedenie eura na Slovensku	2
Vplyv zavedenia eura na podnikateľský sektor	10
Technické a organizačné zabezpečenie prechodu na euro	14
Prípadové štúdie	20
Zdroje informácií	28
Slovník	30

© Národná banka Slovenska
September 2007
2. aktualizované vydanie

<http://www.euromena.sk>
Tel.: 02/ 5787 2160, 5787 2162
e-mail: euroinfo@nbs.sk

Zavedenie eura na Slovensku

Slovenská republika sa v máji 2004 stala členom Európskej únie. Neoddeliteľnou súčasťou prístupovej zmluvy bol aj záväzok, že Slovenská republika sa stane po splnení nevyhnutných, tzv. maastrichtských, konvergenčných kritérií členom eurozóny a zavedie jednotnú európsku menu euro. Stratégia prijatia eura v SR stanovuje dátum prijatia eura na Slovensku na 1. január 2009. Prijatím eura sa Slovensko a jeho ekonomika definitívne spojí s vyspelými európskymi krajinami. Euro ešte viac posilní atraktivitu Slovenska pre zahraničné investície, čo prinesie rýchlejší rast hospodárstva, a tým aj životnej úrovne obyvateľstva.

V júli 2005 bol vládou SR schválený kľúčový dokument – Národný plán zavedenia eura, ktorý stanovil základné zásady, formuloval kľúčové úlohy, ale aj časový harmonogram realizácie a zodpovednosť za ich plnenie. Stanovené zásady, úlohy a harmonogram sa týkajú všetkých subjektov hospodárstva, podnikateľov nevynímajúc, a sú pre ne záväzné.

Základné zásady a princípy zavedenia eura

• Big Bang – veľký tresk

Euro sa na Slovensku zavedie súčasne do hotovostného aj bezhotovostného obehu, bez prechodného obdobia. Jediným zákonným platidlom na území Slovenskej republiky sa od 1. januára 2009 stane euro. Tento scenár je lacnejší, keďže odpadnú mnohé duplicitné aktivity, ktoré by inak boli potrebné, ak by sa hotovostné euro zaviedlo neskôr.

- Nebude existovať žiadne skúšobné obdobie ani opravný termín, všetky systémy umožňujúce hotovostné aj bezhotovostné platby v eurách budú musieť byť najneskôr k 1. januáru 2009 plne funkčné.

• Krátky duálny obeh

Počas krátkeho obdobia duálneho obehu, od 1. januára do 16. januára 2009, sa bude môcť na území Slovenskej republiky platiť v hotovosti eurovými aj korunovými bankovkami a mincami. Krátky duálny obeh – dva týždne oproti dvom mesiacom pri zavedení eura v prvých krajinách EÚ – by mal ušetriť náklady podnikateľom.

- V tomto období bude možné platiť korunami aj eurami, vydávať sa však už bude iba v eurách. Je dôležité uvedomiť si vyššiu potrebu hotovosti z dôvodu súbežného využívania mien, ale očakávať aj zvýšený počet hotovostných platieb v záujme zámeny hotovosti zo strany zákazníkov.

• Konverzný kurz určí Rada EÚ

Pri prevode korunových hodnôt na eurá sa odo dňa zavedenia eura bude môcť použiť len konverzný kurz, ktorý bude neodvolateľne stanovený Radou EÚ. O kurze budú v Rade hlasovať všetky krajiny eurozóny a Slovensko, pričom každá krajina má právo veta. Všetky korunové hodnoty sa k 1. januáru 2009 budú môcť prepočítavať len na základe tohto konverzného kurzu a nebude možné použiť iný kurz. Konverzný kurz bude stanovený ako koeficient so šiestimi platnými číslicami. Bude vyjadrovať hodnotu jedného eura v korunách (teda 1 euro = XX,XXXX Sk). Pri vykonávaní prevodov sa konverzný kurz nebude môcť zaokrúhľovať ani skrátiť.

- Počnúc 1. januárom 2009 bude možné platby prepočítavať na eurá iba jedným jediným všeobecne platným

6-ciferným kurzom. Presná hodnota konverzného kurzu bude známa pravdepodobne v júli 2008.

• **Kontinuita kontraktov**

Zavedenie eura neovplyvní platnosť zmlúv a iných právnych nástrojov. Všetky zmluvy, ktoré obsahujú údaje v slovenských korunách, zostanú po zavedení eura naďalej platné. Hodnoty v korunách sa budú považovať za hodnoty v eurách prepočítané podľa konverzného kurzu. Žiadnu zmluvu nebude možné jednostranne vypovedať z dôvodu zavedenia eura. Zavedenie eura v prípade nástrojov s pevnou úrokovou sadzbou nezmení nominálnu úrokovú sadzbu. Ak je v zmluve odkaz na úrokovú sadzbu NBS alebo na BRIBOR, bude sa to pokladať za sadzbu ECB, resp. EURIBOR.

• **Zaokrúhľovanie**

Peňažné sumy, ktoré boli stanovené v korunách, ale ktoré majú byť zaplatené alebo účtované v eurách, sa zaokrúhľia na najbližší eurocent. Zaokrúhľia sa konečná hodnota, nie čiastkové položky. V osobitných prípadoch, ktoré stanoví generálny zákon, bude zaokrúhľovanie ešte presnejšie ako na najbližší eurocent.

- Podobný postup sa na Slovensku uplatňuje už v súčasnosti. Po zrušení 10- a 20-halierových mincí sa výsledná suma zaokrúhľuje na najbližších 50 halierov.

• **Nepoškodiť občana**

Zavedenie eura nesmie poškodiť občanov a spotrebiteľov. Poplatky občanov štátu a dane, pokiaľ sa neprepočítajú presne podľa pravidiel zaokrúhľovania, by sa mali prednostne zaokrúhľovať nadol, platby občanom od štátu by sa mali prednostne zaokrúhľovať nahor.

• **Kontrola cien**

Pri zavádzaní eura sa uskutočnia všetky potrebné kroky na to, aby zavedenie eura nebolo zneužitú na zvýšenie cien. Vývoj cien bude monitorovaný a dodržiavanie pravidiel prepočtu a zverejňovania cien budú kontrolované. Dohľad budú vykonávať Slovenská obchodná inšpekcia a ďalšie inštitúcie vo svojej oblasti pôsobnosti – napr. obce na trhoviskách alebo NBS vo finančných inštitúciách.

- Medzi mechanizmy zabraňujúce neodôvodnenému zvyšovaniu cien možno zaradiť aj duálne zobrazovanie cien, konkurenčné tlaky, ale aj zavedenie tzv. čiernej

listiny. Duálne zobrazovanie cien znamená, že ceny budú uvádzané súčasne v slovenských korunách aj v eurách.

• **Minimalizácia nákladov**

Náklady na zavedenie eura by mali byť pre podniky a štát čo najnižšie. Náklady, ktoré pri príprave na zavedenie eura vzniknú jednotlivým subjektom, si každý subjekt pokryje sám. Ani pri konverzii korunových hodnôt na eurá nemôžu byť zákazníkovi účtované žiadne s tým spojené poplatky.

- Včasná a dôsledná príprava môže priniesť rozsiahlu úsporu nákladov na zavedenie eura v podniku.

• **Zodpovednosť**

Orgány štátnej správy a samosprávy alebo iné orgány verejnej moci budú zodpovedné za prípravu vecne príslušných normatívnych právnych aktov podľa svojej pôsobnosti. Každý subjekt, vrátane súkromného sektora, bude zodpovedný za svoju organizačnú prípravu prechodu na euro vrátane prispôbenia informačných systémov, za ktoré je zodpovedný alebo ktoré spravuje.

Harmonogram prijatia eura

1. etapa

Po vstupe do ERM II

2005 Absolvovanie prístupových procedúr do ERM II s orgánmi Európskej únie

2. etapa

Od vstupu do ERM II

do rozhodnutia o vstupe SR do eurozóny

28. november 2005 Vstup do mechanizmu výmenných kurzov ERM II

Máj 2008 Konvergenčné správy Európskej komisie a ECB

Máj až jún 2008 Hodnotiaci procedúra v európskych inštitúciách

Júl 2008 Rozhodnutie Rady EÚ o zrušení výnimky

Stanovenie konverzného kurzu Radou EÚ

3. etapa

Od rozhodnutia o vstupe SR do eurozóny do vstupu do eurozóny

August 2008 Začiatok povinného duálneho zobrazovania cien

Júl až december 2008 NBS dovezie potrebné množstvo eurových bankoviek a dá vyraziť slovenské eurové mince

September až december 2008 Predzásobenie komerčných bánk eurovým obeživom

December 2008 Predzásobenie obchodov eurovým obeživom

4. etapa

Po vstupe do eurozóny

1. január 2009 Vstup do eurozóny, deň €
Začiatok duálneho obehu, výmena korunovej hotovosti za eurá a sťahovanie slovenskej koruny z obehu

16. január 2009 Ukončenie duálneho obehu

December 2009 Ukončenie povinného duálneho zobrazovania cien

Jún 2010 Ukončenie odporúčaného duálneho zobrazovania cien

Maastrichtské kritériá

Dôležitou podmienkou zavedenia eura je splnenie maastrichtských kritérií. V súčasnosti Slovensko plní iba kritérium dlhodobej úrokovej miery a kritérium inflácie.

Plnenie maastrichtských kritérií – august 2007

		Aktuálna hodnota	Referenčná hodnota	Stav plnenia
Fiskálne kritérium	Verejný deficit Verejný dlh	3,4 % HDP ¹⁾ 30,7 % HDP ¹⁾	3 % HDP 60 % HDP	NIE ²⁾
Miera inflácie (HICP)		2,4 %	2,5 %	ÁNO
Dlhodobá úroková miera		4,4 %	6,3 %	ÁNO
Nominálny výmenný kurz		účasť v ERM II od 28.11.2005	účasť v ERM II dva roky bez výrazných napätí	nehod- notíme

1) Rok 2006.

2) Potrebné je súbežné plnenie oboch zložiek.

Hodnotenie plnenia maastrichtských kritérií bude obsahom konvergenčných správ, ktoré vypracuje Európska komisia a ECB. Aktuálny vývoj a výhľad vývoja maastrichtských kritérií potvrdzujú schopnosť splniť na jar 2008 všetky kritériá. To umožní zaviesť na Slovensku euro v plánovanom termíne.

Odhad plnenia maastrichtských kritérií – jar 2008

		Očakávaná hodnota	Referenčná hodnota	Očakávaný stav plnenia
Fiskálne kritérium	Verejný deficit Verejný dlh	2,9 % HDP ¹⁾ 31,8 % HDP ¹⁾	3 % HDP 60 % HDP	ÁNO
Miera inflácie (HICP)		1,7 %	2,5 %	ÁNO
Dlhodobá úroková miera		4,4 %	6,2 %	ÁNO
Nominálny výmenný kurz		účasť v ERM II od 28.11.2005	účasť v ERM II dva roky bez výrazných napätí	ÁNO

1) Rok 2007.

Slovenské strany eurových mincí

Vplyv zavedenia eura na podnikateľský sektor

Zavedenie eura na Slovensku ovplyvní všetky subjekty národného hospodárstva. Pre podnikateľov bude mať zavedenie eura viaceré praktické, ako aj strategické dôsledky. Hneď po zavedení eura sa prejavia tzv. priame vplyvy zavedenia eura, ktoré okamžite ovplyvnia podnikateľské subjekty.

Najvýznamnejším priamym prínosom pre podnikateľský sektor bude odstránenie transakčných nákladov, ktoré vznikajú podnikateľom pri zahraničnom obchode a investíciách v rámci krajín eurozóny. Výška týchto transakčných nákladov pre celé Slovensko je približne 0,4 % HDP, čo v roku 2006 bolo viac ako 6 mld. Sk. Najvýznamnejšie transakčné náklady pre podnikateľský sektor sú poplatky bankám za výmenu devíz a rozdiely medzi nákupným a predajným kurzom. Patria sem tiež náklady na vedenie zložitejšieho účtovníctva, správa bankových účtov vo viacerých menách a pod. Tento efekt bude pre podnikateľský sektor tým významnejší, čím viac nových členských krajín EÚ sa stane aj členmi eurozóny.

Ďalším priamym prínosom pre podnikateľský sektor zo zavedenia eura je odstránenie veľkej časti kurzového rizika.

Hlavnou nevýhodou budú jednorazové náklady, ktoré vzniknú pri prechode na novú menu. Každý podnikateľský subjekt si bude musieť svoje náklady pokryť sám.

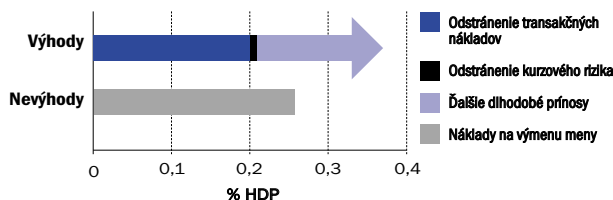
Zatiaľ čo náklady na technickú výmenu meny sú jednorazové, úspory v kurzovej oblasti sa budú opakovať každý rok. Podľa niektorých odhadov už v prvom roku po zavedení eura by mohli úspory pokryť vzniknuté náklady. To samozrejme platí pre priemerný podnik a pre krajinu ako celok, vývoj v konkrétnom podniku bude individuálny v závislosti na jeho veľkosti, typu produkcie či služieb a miery zapojenia do medzinárodného obchodu.

Z týchto priamych vplyvov zo zavedenia eura vyplývajú dlhodobé vplyvy. Odstránenie alebo zníženie bariér pri obchode s eurozónou zvýši medzinárodný obchod a investície. Odhaduje sa, že po zavedení eura sa zahraničný obchod Slovenska v priebehu približne 15 – 20 rokov zvýši o 30 až 60 %. To by malo kladne vplývať aj na ekonomický rast, ktorý sa môže zvýšiť asi o 0,7 % ročne, čo sa premietne do vyšších výnosov, ziskov, ale aj miezd a životnej úrovne. Celkovo by zavedenie eura po 20 rokoch mohlo zvýšiť HDP približne o 13 % v porovnaní so scenárom bez zavedenia eura.

Ďalším dôsledkom zavedenia eura by malo byť zníženie nákladov na získanie financií, keďže sa zvýši konkurencia na bankovom trhu a odstránia sa rizikové prirážky pri korunových úveroch. Najväčšie zníženie nákladov na získanie financií by mali pocítiť malé a stredné podniky.

Tieto vplyvy by mali vysoko prevýšiť prípadné negatívne efekty zo zavedenia eura pre podnikateľský sektor.

Podľa Európskej komisie zavedenie eura v súčasných krajinách eurozóny so sebou prinieslo vyššiu efektívnosť alokácie zdrojov. Pre podniky je jednoduchšie identifikovať svoju konkurenčnú pozíciu, reálne zhodnotiť svoje silné a slabé stránky. Zlepšili sa podmienky na priame porovnanie produktov a cien konkurencie a dodávateľov. Pre mnohé podniky predstavuje zavedenie eura podnet na vstup na nové trhy pri nižšom riziku a začatie spolupráce v oblasti výroby, obchodu, marketingu, ale aj výskumu.

Zdroj: NBS.

Výhody a nevýhody zavedenia eura pre podnikateľskú sféru

Výhody	Kvalitatívny odhad
Odstránenie transakčných a administratívnych nákladov	Približne 0,1 až 0,2 % z obratu podniku
Odstránenie kurzového rizika	Významné pre 40 % podnikov
Zjednodušenie podnikania	Významné pre 25 % podnikov
Nárast odbytu v eurozóne	Významný pre približne 25 % podnikov
Zvýšenie dovozu z eurozóny	Menej významné
Nárast obratu v existujúcich podnikoch	Pre väčšinu podnikov rast obratu do 5%
Nárast počtu nových podnikov zapojených do obchodu	Významný, hlavne v odvetviach so stredne vysokou technologickou náročnosťou
Nevýhody	
Jednorazové náklady na výmenu meny	Približne 3/4 podnikov očakáva zvýšené náklady pri prechode na euro, v priemere o 0,2 % obratu podniku. Najväčšie náklady sa očakávajú pri konverzii informačných systémov a pri duálnom zobrazovaní cien
Zvýšenie konkurenčného tlaku	Významné pre 30 % podnikov
Strata trhov	Málo významná obava

Zdroj: Výskumné štúdie NBS.

Odhad nákladov na zavedenie eura pre podniky podľa počtu ich zamestnancov

	Počet zamestnancov	Podiel nákladov na ročnom obrate (v %)
Malé a stredné podniky		
Mikro podnik	0 – 9	0,22
Malý podnik	10 – 49	0,29
Stredný podnik	50 – 249	0,28
Priemer		0,27
Veľké podniky		
	250 – 499	0,24
	500 – 999	0,11
	1 000 a viac	0,07
Priemer		0,09

Zdroj: Výskumné štúdie NBS.

Indikatívny odhad rozloženia prínosov zavedenia eura pre podniky

	Malé	Podniky Stredné	Veľké
Zníženie finančných transakčných nákladov	●	●	●
Zníženie administratívnych nákladov	●	●	●
Odstránenie kurzového rizika voči euru	●	●	●
Zníženie kurzovej volatility voči iným menám	●	●	●
Zníženie nákladov na získanie kapitálu	●	●	●
Nárast zahraničného obchodu	●	●	●
Nárast zahraničných investícií	●	●	●
Rast HDP a životnej úrovne (sekundárny vplyv)	●	●	●

Intenzita prejavu sa výhod: silnejšia ● slabšia ●

Zdroj: Výskumné štúdie NBS.

Technické a organizačné zabezpečenie prechodu na euro

Zavedenie eura sa spája s množstvom úloh, ktoré budú musieť podnikatelia vykonať. Proces zavedenia eura je potrebné chápať ako výzvu. Výsledkom dobre zvládnutých príprav môže byť celkovo lepšie fungujúca organizácia aj v oblastiach, ktoré s eurom často zdanlivo nesúvisia a povedú k rastu konkurencieschopnosti podniku. Pri realizácii príprav na zavedenie eura je tiež potrebné mať na mysli, že ponechanie príprav na poslednú chvíľu môže viesť nielen k nedodržaniu záväzných termínov, ale aj k zbytočnému zvýšeniu nákladov.

Zavedenie eura bude pre podnikateľov časovo oveľa náročnejšie než pre obyvateľstvo. Mnohé kroky spojené so zavedením eura je potrebné realizovať už teraz. Rozsah príprav podnikateľov bude závisieť predovšetkým od veľkosti podnikateľského subjektu a tiež od druhu vykonávaných činností. Príprava živnostníkov a malých podnikateľov bude iná ako príprava veľkých spoločností a tiež obsah úloh, ktoré bude potrebné pri prechode na euro zabezpečiť, bude odlišný napr. v maloobchode a vo výrobnom sektore.

Medzi najdôležitejšie úlohy, ktoré budú musieť podnikateľské subjekty vykonať, bude patriť najmä adaptácia

informačných systémov. Predpokladá sa, že až 60 % celkových nákladov na zavedenie eura budú tvoriť náklady v oblasti informačných technológií. Dôležité však bude aj usporiadanie vzťahov so zamestnancami, dodávateľmi, odberateľmi a vlastnou bankou. Podniky sa tiež musia pripraviť na legislatívne zmeny, ktoré sa ich dotknú najmä v oblasti daní a účtovníctva. V maloobchode bude hrať dôležitú úlohu aj samotná výmena obeživa za eurové bankovky a mince.

Podnikateľským subjektom (najmä veľkým a stredným podnikom) sa odporúča, aby si zriadili vlastné vnútropodnikové pracovné skupiny pre prijatie eura. Ich úlohou bude pripraviť, so zohľadnením interných potrieb organizácie, jej prechod na euro a vytvoriť podmienky na to, aby zavedenie eura malo bezpečný a plynulý priebeh.

Softvér a informačné systémy

Zmeny softvéru a informačných systémov sa budú týkať pravdepodobne všetkých podnikateľských subjektov. Všetky informačné systémy musia byť skonvertované tak, aby od 1. januára 2009 boli schopné pracovať s eurom. Týka sa to informačných systémov súvisiacich s bezhotovostnými, ako aj hotovostnými platbami. Zavedenie eura sa dotkne softvéru a informačných systémov, ktoré pracujú s finančnými informáciami.

Dôležité je, aby podnikatelia vykonali v dostatočnom predstihu audit svojich informačných systémov na zistenie potrebných konkrétnych krokov na ich adaptáciu. Úprava zložitých a veľkých informačných systémov môže trvať aj niekoľko rokov, a preto je potrebné začať s prípravou čo najskôr. Živnostníci, malí a strední podnikatelia by mali pri svojich budúcich investičných rozhodnutiach v oblasti informačných technológií vziať do úvahy aj nevyhnutnosť ich konverzie na euro. Od všetkých nových alebo výrazne upravovaných softvérov a informačných systémov by sa malo vyžadovať, aby podporovali euro.

Pri niektorých jednoduchších zariadeniach (napr. staršie registračné pokladnice) budú potrebné aj hardvérové zmeny, prípadne ich kompletná výmena. Tieto faktory preto treba už v súčasnosti zahrnúť do investičných rozhodnutí (napr. pri kúpe nových registračných pokladníc je vhodné kupovať také, ktoré sú schopné počítať aj v korunách, aj v eurách).

V prípade, ak podnikové systémy (vrátane účtovných systémov opísaných nižšie) nebudú 1. januára 2009 pripravené na používanie eura, podniky môžu byť neschopné uskutočňovať svoje obchodné transakcie. To môže viesť k strate dôvery, ale aj k poklesu konkurencieschopnosti a finančným stratám.

Účtovníctvo a výkazníctvo

Súčasťou prechodu na euro bude aj zmena účtovníctva a výkazníctva, pričom musí byť zachovaná jeho presná výpovedná hodnota o stave majetku a zásob v podniku. Účtovníctvo a účtovné závierky za rok 2008 sa budú vykazovať v korunách. Od 1. januára 2009 sa bude účtovať už len v eurách. Na zabezpečenie presnej porovnateľnosti účtovných údajov vedených v slovenských korunách do roku 2008 a v eurách od roku 2009 sa budú všetky hodnoty prepočítavať oficiálnym konverzným kurzom.

Súčasťou prepočtu všetkého majetku a záväzkov na eurá bude aj konverzia základného imania, podielov a akcií. Pre niektoré podniky, hlavne akciové spoločnosti, môže byť nevyhnutné upraviť základné imanie, aby nové hodnoty základného imania a akcií v eurách boli „okružle“ čísla.

Duálne zobrazovanie cien, zaokrúhľovanie, monitorovanie cien

Pri prechode na euro budú verejné orgány prísne dbať na to, aby spotrebiteľia – zákazníci nestratili orientáciu v cenových hladinách a aby pri prepočte cien na eurá neboli poškodení. Hlavným prostriedkom proti neodôvodnenému zvyšovaniu cien je konkurencia na trhu, ale dôležitými podpornými nástrojmi budú duálne zobrazovanie cien, jasné pravidlá zaokrúhľovania a pravidelné monitorovanie cien.

Duálne zobrazovanie cien bude predstavovať vyjadrenie peňažných hodnôt v korunách aj v eurách. Bude sa vyžadovať všade tam, kde sa spotrebiteľovi uvádza peňažná suma, cena alebo hodnota v domácej mene. Bude sa týkať všetkých cien tovarov a služieb, hodnoty peňazí na účtoch, faktúr, bankových služieb, rozpočtovaných nákladov, spotrebiteľských úverov, rôznych platieb a poplatkov, výplatných pásov, dôchodkov a sociálnych dávok, výpisov z účtov občanov a pod. Povinnosť duálne zobrazovať ceny budú mať tak právnické, ako aj fyzické osoby – živnostníci.

V styku s právnickými osobami a podnikateľmi nebude duálne zobrazovanie povinné.

Duálne zobrazovanie cien sa povinne začne už v roku 2008, najneskôr 30 dní po určení konverzného kurzu, ktoré sa očakáva v júli 2008. Po zavedení eura sa bude v duálnom zobrazovaní cien povinne pokračovať do konca roku 2009; ako služba zákazníkom sa však odporúča pokračovať v duálnom zobrazovaní cien aj v prvom polroku 2010.

Dôležitou súčasťou zamedzenia neoprávneného zvyšovania cien pri zavedení eura bude aj presné stanovenie pravidiel zaokrúhľovania. Peňažné sumy, ktoré boli do konca roku 2008 stanovené v korunách, ale budú splatné alebo účtované v roku 2009 už v eurách, sa prepočítajú presne podľa oficiálneho konverzného kurzu a zaokrúhlia sa na najbližší eurocent.

Vývoj cien sa bude monitorovať a dodržiavanie pravidiel zaokrúhľovania a duálneho zobrazovania cien budú štátne orgány kontrolovať. Okrem toho sa očakáva, že aj spotrebiteľia, spotrebiteľské organizácie a médiá vytvoria veľký tlak na dodržiavanie pravidiel duálneho zobrazovania cien v maloobchode. Kontrolné orgány (vymedzené generálnym zákonom) zriadia tesne pred začiatkom povinného duálneho zobrazovania cien telefonickú linku a elektronickú adresu, na ktoré budú môcť občania oznamovať všetky prípady porušenia svojich práv pri zavádzaní eura. Podobne zamestnanci budú očakávať splnenie pravidiel duálneho zobrazovania pri mzdách. Podniky musia byť na duálne zobrazovania cien a na precenenie z korún na eurá pripravené vopred.

Peňažná výmena a duálny obeh

Podľa Národného plánu zavedenia eura sa na Slovensku euro do hotovostného obehu zavedie 1. januára 2009. Od tohto dňa sa euro stane jediným zákonným platidlom na území SR. Hotovostné platby slovenskými korunami sa budú môcť uskutočňovať ešte do 16. januára 2009, keď sa bude môcť v hotovosti platiť v eurách aj korunách. Od 17. januára 2009 sa bude používať výlučne euro a slovenské koruny bude možné zameniť už len v bankách a v Národnej banke Slovenska (NBS).

Podniky, hlavne maloobchod, sa budú môcť už koncom roku 2008 predzásobiť hotovostným eurom. Jednou z možností

je nakúpiť valuty rovnakým spôsobom ako teraz, bude to však za kurz „valuta predaj“, ktorý je nevýhodnejší. Druhou možnosťou je využiť oficiálny program predzásobenia, ktorý bude organizovať NBS s komerčnými bankami, pri ktorom si podniky budú môcť nakúpiť určité množstvo eurovej hotovosti za konverzný kurz a bez poplatkov. Keďže NBS nesmie emitovať eurové bankovky a mince do obehu pred zavedením eura na Slovensku, podniky nebudú môcť takto získanú eurovú hotovosť použiť pred 1. januárom 2009.

Maloobchodné prevádzky musia byť pripravené od 1. januára 2009 prijímať platby v eurách a po krátku dobu do 16. januára 2009 paralelne prijímať aj platby v korunách. Výdavky budú iba v eurách, aj keď zákazník bude platiť v korunách. Očakáva sa, že v prvých týždňoch roku 2009 bude potrebné v obchodoch a bankách spracovať niekoľkonásobne vyššie množstvo hotovosti ako obvykle. S vyšším množstvom hotovostných platieb v minciach treba rátať aj po zavedení eura. Najvyššie eurové mince majú niekoľkokrát vyššiu hodnotu než korunové mince.

Vzdelávanie pracovníkov

Zavedenie eura si bude v podnikateľskej sfére vyžadovať nielen technické zmeny, ale aj dôkladnú prípravu zamestnancov. Zamestnanci musia byť o prechode svojho podniku na euro dostatočne informovaní a zaškolení na narábanie s novou menou. Môže ísť najmä o školenia o zmene informačných systémov podniku, o dizajne a ochranných prvkoch novej meny a ďalšie oblasti v závislosti od konkrétneho podniku. Pri organizovaní kurzov a školení môžu pomôcť aj záujmové združenia podnikateľov, podľa konkrétnych požiadaviek každého odvetvia.

Etický kódex

Proces zavedenia eura by mal byť transparentný a dôveryhodný. Je aj v záujme podnikateľov, aby bol zákazníkmi chápaný a akceptovaný, inak sa môže prejaviť v neochote zákazníkov realizovať obchodné transakcie, čo môže mať za následok pokles tržieb podniku. Popri dostatočnom informovaní zákazníkov by podnikatelia mali zväziť aj pripojenie sa k etickému kódexu podnikateľov.

Z etického kódexu podnikateľov pre zavedenie eura

Aby sme našim zákazníkom uľahčili ich adaptáciu na euro a orientáciu v novom menovom systéme, zaväzujeme sa, že:

- nezneužijeme proces zavedenia eura na neodôvodnené cenové pohyby našich produktov a služieb, pretože naše ceny sú tvorené na základe dopytu a ponuky;
- budeme pôsobiť smerom k našim dodávateľom i zákazníkom, aby konali rovnako a nevyužívali proces zavedenia eura na neodôvodnené cenové pohyby;
- zavedieme systém duálneho oceňovania tovarov a služieb v čo najkratšom termíne po zverejnení pevného výmenného kurzu Národnou bankou Slovenska;
- prepočty cien z národnej meny na euro budeme vykonávať dôkladne a s maximálnou možnou presnosťou;
- na našich predajných miestach budeme viditeľne zobrazovať oficiálny výmenný kurz;
- vytvoríme možnosti, aby si zákazníci mohli jednoduchým spôsobom porovnať ceny nami ponúkaných produktov a služieb;
- zapojíme sa do neformálnych vzdelávacích aktivít, v ktorých zákazníkom vysvetlíme, aké zmeny ich v súvislosti so zavedením eura čakajú a ktorým aspektom bude treba pri nákupoch venovať zvýšenú pozornosť;
- v našich marketingových materiáloch budeme uvádzať dvojité ceny priamo pri tovaroch a službách, pričom vždy zobrazíme aj konverzný kurz;
- svoje obchodné prevádzky zabezpečíme dostatočným objemom hotovosti v eurách, aby sme napomohli čo najhladší priebeh výmeny peňazí počas duálneho obehu.

K etickému kódexu sa podnikatelia môžu prihlásiť na <http://www.euro.gov.sk>.

Prípadové štúdie

Prípadové štúdie vychádzajú z analýzy konkrétnych firiem aktívnych v Slovenskej republike. Popisujú dopady zavedenia eura na podniky reprezentujúce najčastejšie sa vyskytujúce činnosti medzi malými a strednými podnikateľmi. Prieskum uskutočnili pracovníci odboru výskumu NBS.

Maloobchod s potravinami

Maloobchod je umiestnený na sídlisku v jednom z krajských miest Slovenska. Zamestnáva štyri pracovníčky. V maloobchode sa predávajú prevažne potraviny v kombinácii s niektorými najbežnejšie používanými spotrebiteľskými produktmi. Ročný obrat predstavuje približne 1,2 mil. Sk.

Maloobchod bude musieť v súvislosti so zavedením eura zabezpečiť duálne zobrazovanie cien tovarov. Vzhľadom na to, že v maloobchode sú zvyknutí na zmenu cien a dochádza k nej relatívne často, duálne zobrazovanie cien nebude predstavovať výrazné zvýšenie nákladov. Nákladom pre maloobchod tu bude skôr určitá blokovaná kapacita pracovnej sily, ktorá bude nutná na uskutočnenie duálneho zobrazovania cien.

Priamym nákladom maloobchodu bude nutnosť konverzie pokladníc. Jedna – novšia pokladnica – je schopná konverzie na euro aj bez softvérovej úpravy. Samotná konverzia

si bude vyžadovať len zásah servisného technika, ktorého cena je odhadovaná do 500 Sk. Druhá pokladnica je staršia a nie je možné ju konvertovať na euro. Náklady na zakúpenie novej pokladnice s parametrami vhodnými pre daný maloobchod sú odhadované vo výške okolo 10 tis. Sk. K výmene pokladnice by však v priebehu niekoľkých rokov muselo dôjsť aj bez zavedenia eura, vzhľadom na stav jej morálneho a fyzického zastarania.

Pri tomto type maloobchodu nemožno očakávať žiadne priame prínosy zo zavedenia eura. Maloobchod by mal profitovať zo zavedenia eura nepriamo, a to prostredníctvom rastu kúpnej sily zákazníkov v dôsledku dodatočného rastu HDP spôsobeného zavedením eura.

Podnik v oblasti dovozu

Ide o mikro podnik, ktorý sa venuje dovozu špecializovaných telekomunikačných zariadení. Jeho hlavnými zákazníkmi sú veľké slovenské firmy. Dovoz a predaj dovezených tovarov tvorí asi 90 % náplne podniku, zvyšných približne 10 % tvorí servis, ktorý je však tiež nepriamo dovezený. Ročný obrat podniku je približne 10 mil. Sk.

Podnik spolupracuje so zahraničnými dodávateľmi, ktorých ceny (v eurách) sú pre neho fixné. Na ich základe stanovuje cenníky pre slovenských odberateľov, približne na štvrtročnej báze. Ceny pre slovenských odberateľov sú v eurách alebo v korunách, ale naviazané na pôvodné eurové ceny. Približne polovica príjmov sa realizuje v eurách. Tieto transakcie nepodliehajú kurzovému riziku, ale majú výrazne vyššie transakčné náklady, hlavne bankové poplatky.

Podnik bol významne ovplyvnený zavedením hotovostného eura v roku 2002, keď sa zmenili cenníky z rakúskych šilíngov resp. nemeckých mariek na eurá. Vtedy sa zredukoval aj počet devízových účtov.

Podnik neočakáva žiadne znateľné nevýhody spojené so zavedením eura. Keďže obchoduje hlavne s veľkými firmami, nedotkne sa ho ani duálne zobrazovanie cien. Takisto sa ho nebude týkať výmena hotovosti a duálny obeh, pretože drvivú väčšinu transakcií uskutočňuje bezhotovostne.

Podnik očakáva úspory hlavne pri znížení transakčných nákladov a kurzového rizika. Poplatky za cezhraničné

bankové platby a aj vnútrošlovenské platby v eurách sú v porovnaní s objemom niektorých platieb významnou položkou. Celkové úspory odhaduje na približne 0,5 % obratu. Taktiež očakáva zjednodušenie účtovníctva, keďže nebude nutné účtovať kurzové rozdiely a bude môcť zrušiť niektoré devízové účty. Určité úspory očakáva aj po redukcii počtu bankových účtov.

Vzhľadom na časové rozdiely medzi realizáciou platieb a dátumom vystavenia faktúry vznikajú podniku v poslednom období fiktívne kurzové rozdiely (zачytené v účtovníctve, ale nezrealizované v praxi), z ktorých odvádza daň z príjmu. Táto strata v posledných dvoch rokoch predstavovala asi 0,03 % z obratu.

Podnik neočakáva príležitosti v raste zahraničného obchodu, pretože jeho majoritní dodávatelia už majú vybudované zastúpenia vo všetkých okolitých krajinách. Vzhľadom na to, že jeho informačné systémy už pracujú s eurom, neplánuje žiadne významnejšie činnosti na uľahčenie prechodu na euro pred rokom 2008.

Softvérová firma

Malá softvérová firma má v súčasnosti 12 pracovníkov. Jej kľúčovým produktom je vlastnými silami vyvíjaný a udržiavaný softvérový systém pre školy. Vedľajšími produktmi sú webové a softvérové aplikácie vyvíjané na zákazku. Obrat podniku je približne 20 mil. Sk ročne. Podstatnú časť jeho nákladov tvorí cena práce programátorov.

Viac ako polovica predaja smeruje do zahraničia, z toho export do krajín EÚ tvorí približne 40 % z celkových tržieb. Dovoz podniku je zanedbateľný. Pri platbách zo zahraničia má podnik relatívne významné administratívne a transakčné náklady.

Podnik nepokladá zavedenie eura za významný faktor pre svoju činnosť. Ceny vstupov by sa nemali zmeniť, pokiaľ veľké softvérové firmy nezmenia svoju cenovú politiku pre Slovensko. Za najväčšiu neznámu pokladá kvalitu legislatívy spojenú so zavedením eura a z toho vyplývajúce administratívne náklady. Celkovo však očakáva, že zmeny v účtovníctve a výkazníctve budú realizované bežnou aktualizáciou štandardného účtovného softvéru. Zmeny pravdepodobne budú podobného rozsahu ako pri reforme daňového systému alebo iných zásadnejších legislatívnych zmenách.

Keďže dodávatelia aj odberatelia firmy sú iné podniky a firma neprijíma žiadne hotovostné platby, neočakáva žiadne náklady pri duálnom zobrazovaní cien alebo duálnom obehu. Podnik pocítil významnú podporu pre svoj vývoz po vstupe Slovenska do Európskej únie, a to aj do krajín mimo EÚ. Neočakáva, že by sa podobný proces zopakoval aj po vstupe SR do eurozóny, ale môže dôjsť k miernemu nárastu vývozu z dôvodu zvýšenia dôveryhodnosti Slovenska po zavedení eura.

Podnik očakáva mierne, ale hmatateľné úspory administratívnej a aj priamych finančných nákladov pri platbách zo zahraničia. Takýchto platieb realizuje ročne približne 500 a po zavedení eura očakáva úspory do 1 eura na platbu. Celkové úspory zo zavedenia eura, vrátane implicitných administratívnych nákladov, pravdepodobne nepresiahnu 0,2 % obratu.

Živnostník autodopravca

Živnostník vykonáva medzinárodnú kamióňovú prepravu zo Slovenska do krajín EÚ. Vnútroštátna preprava tvorí iba 2 %. Živnostník má ročný obrat približne 20 mil. Sk. Zamestnáva 6 zamestnancov a prepravu zabezpečuje prostredníctvom šiestich kamióňových súprav.

Ceny medzinárodnej kamióňovej dopravy do krajín EÚ má živnostník štandardne stanovené od špedičnej firmy v eurách. Ceny samotnej dopravy závisia od prepravných podmienok, ktoré má živnostník dohodnuté so špedičnou firmou a konečná cena zvykne byť značne variabilná. Na základe týchto podmienok má živnostník 99 % všetkých príjmov v eurách. Platby v eurách predstavujú 70 %, zvyšné platby sú v korunách. Ide predovšetkým o platby za mzdy zamestnancom a platby na ostatné prevádzkové náklady.

Z dôvodu nutnosti používania oboch mien súčasne má živnostník v banke zriadený devízový účet v eurách. Ročné poplatky za vedenie devízového účtu spolu s poplatkami za platby z devízového účtu predstavujú približne 40 tis. Sk. Ďalšie náklady predstavuje konverzia eura na koruny, pre potreby uhrádzania korunových platieb. Živnostník musí konvertovať približne 30 % z objemu ročného obratu. Dochádza k finančným transakčným nákladom, ktoré zahŕňajú rozdiel medzi nákupnou a predajnou cenou devíz a rôzne poplatky za výmenu. Výška finančných transakčných nákladov u živnostníka je odhadovaná vo výške 48 tis. Sk ročne.

Vzhľadom na to, že živnostník má väčšinu príjmu v eurách, snaží sa väčšinu platieb uskutočňovať v eurách a obmedzovať korunové platby, aby sa vyhol finančným transakčným nákladom a tiež volatilite kurzu.

Zavedenie eura prinesie pre podnikateľa priame výhody vo forme ušetrených finančných transakčných nákladov a nákladov na vedenie devízového účtu. Výška celkových ušetrených nákladov tvorí približne 100 tis. Sk ročne, čo predstavuje približne 0,5 % ročného obratu živnostníka. Zavedenie eura mu prinesie aj nepriame výhody vo forme odstránenia kurzového rizika.

Živnostník neočakáva žiadne nevýhody a taktiež ani náklady spojené so zavedením eura. Využíva služby externého účtovníka, rovnako tiež neprevádzkuje žiadny informačný systém. Platobný styk je výhradne bezhotovostný, preto nevyužíva registračné pokladnice a taktiež nebude musieť zabezpečiť duálne zobrazovanie cien.

Hotelové a gastronomické zariadenie

Penzión v juhozápadnej časti Slovenska je zameraný na agroturistiku a v rámci svojich služieb ponúka aj gastronomické služby. Penzión má kapacitu 26 lôžok, reštaurácia má kapacitu 47 miest a patrí k nej aj vínná pivnica s 35 miestami. Vyťaženosť zariadenia je približne 60 %. Zariadenie bolo pozitívne hodnotené aj v rebríčku renomovaného hospodárskeho časopisu.

Penzión má 6 zamestnancov. Ročný obrat hotela je 840 tis. Sk a reštaurácie 3,6 mil. Sk. Väčšinu návštevníkov penziónu tvoria zahraniční turisti najmä z Maďarska a Českej republiky, ktorí svoje platby uhrádzajú spravidla platobnými kartami. V penzióne možno platiť aj cudzou menou, ktorá je následne v banke ukladaná na devízový účet alebo konvertovaná na slovenské koruny. Hotovostné tržby v cudzích menách však predstavujú zanedbateľnú časť z obratu podniku.

Podnik využíva komplexný informačný systém na vedenie skladových zásob, účtovníctva a registračnej pokladnice. Elektronická registračná pokladnica je riešená na báze PC, kde súčasťou PCI karty je aj fiškálny modul. Zmena fiškálneho modulu pri prechode na euro si bude vyžadovať zásah len do softvérového vybavenia informačného systému podniku. Cenovky sa v podniku používajú najmä v reštauračnom

zariadení v rámci jedálneho lístka. Zmena cien sa uskutočňuje jedenkrát za rok, vplyvom rastu externých nákladov.

V súvislosti so zavedením eura vzniknú penziónu priame náklady najmä na aktualizáciu softvérového vybavenia informačného systému. Na základe porovnania konkurenčných produktov a cien výrobcov sa náklady na softvérovú aktualizáciu a zásah servisného technika odhadujú maximálne na 3 tis. Sk.

V súvislosti s duálnym zobrazovaním cien bude musieť podnik zmeniť ceny viac ako jedenkrát za rok. Vzhľadom na to, že cenník možno meniť relatívne ľahko, náklady na duálne zobrazovanie cien budú maximálne 2 tis. Sk.

Podnik zo zavedenia eura nebude mať žiadne priame výhody vo forme zníženia nákladov. Prínosy zo zavedenia eura sa pre podnik prejaví až po vstupe Maďarska a Českej republiky do eurozóny, keď zahraniční hostia budú platiť v eurách a podnik nebude musieť tieto tržby konvertovať.

Malý priemyselný podnik

Malá spoločnosť s obratom približne 12 mil. Sk ročne má v súčasnosti 12 zamestnancov. Hlavným predmetom podnikania je výroba produktov z plastov. Ide predovšetkým o výrobu sudov, bazénov, nádrží, čističiek odpadových vôd a iných výrobkov z plastov. Prevažnú časť produkcie tvorí zákazková výroba pre zahraničných partnerov realizovaná v rámci subdodávok.

Podnik nie je majetkovo previazaný s iným podnikom a je v 100 % vlastníctve domácich fyzických osôb. Náklady spojené so zahraničným platobným stykom vznikajú pri nákupe materiálových vstupov, ale aj pri predaji výrobkov. Podnik sa snaží v čo najväčšej miere eliminovať kurzové straty tzv. prirodzeným hedžingom. Až 90 % materiálu podnik nakupuje v Českej republike. Väčšina platieb za materiál už v súčasnosti prebieha v eurách. Približne 60 % produkcie ide na export. Napriek tomu, že najvýznamnejším exportným partnerom je švajčiarska firma, aj v tomto prípade sa platby realizujú v eurách. Najvyššie kurzové straty vznikajú pri výplate miezd, ktoré sú vyplácané v slovenských korunách, pričom ceny väčšiny výrobkov sú stanovené v eurách.

Podnik, vzhľadom na charakter výroby a hodnotu vyrábaných produktov, nevyužíva registračnú pokladnicu. Na vedenie

účetníctva využíva štandardný účtovný softvér upravený pre potreby podniku.

Podnik neočakáva žiadne výrazné nevýhody spojené so zavedením eura. Náklady na aktualizáciu informačných systémov by mali byť minimálne (menej ako 0,1 % obratu). Vzhľadom na to, že predajná cena sa stanovuje individuálne pri zadaní zákazky, podniku nevzniknú dodatočné náklady v súvislosti s duálnym zobrazovaním cien. Náklady týkajúce sa zmeny hotovosti a duálneho obehu budú zanedbateľné, keďže väčšina platieb je realizovaná bezhotovostným prevodom.

Podnik verí, že zavedenie eura mu môže pomôcť získať nových odberateľov v dôsledku zjednodušenia obchodovania s partnermi v eurozóne. To sa môže následne prejavíť v raste exportu a obratu. Podnik očakáva výhody spojené s poklesom transakčných nákladov pri nákupe materiálových vstupov a predaji svojich výrobkov. Očakáva tiež úsporu nákladov kurzového rizika pri výplate miezd. Určitá úspora nákladov vznikne v dôsledku zjednodušenia účetníctva.

Trhovník

Ide o fyzickú osobu realizujúcu stánkový a pultový predaj prebytočných, svojpomocne dopestovaných agroproduktov alebo vlastnoručne zhotovených výrobkov. Ide o nepravidelný predaj, keď fyzická osoba nie je povinná evidovať tržby prostredníctvom registračnej pokladnice, rovnako tiež nevedie účetníctvo a tovar nie je vždy označený cenovkou.

Fyzická osoba realizujúca takýto typ predaja nebude mať v súvislosti so zavedením eura žiadne priame dodatočné náklady, avšak taktiež žiadne dodatočné priame výhody. Zavedenie eura bude mať na uvedený typ predajcu neutrálny dopad.

Zdroje informácií

Okrem bežne dostupných informácií v dennej tlači a médiách sú ďalšie informácie na adresách:

<http://www.nbs.sk>

– stránka Národnej banky Slovenska,

<http://www.euromena.sk>

– informácie NBS o eure vrátane oficiálnych materiálov vlády SR a NBS, ako napr. Národný plán zavedenia eura v SR a Stratégia prijatia eura v SR, ďalej informácie o eurových bankovkách a minciach, ako aj o súčasných krajinách eurozóny,

<http://www.euro.gov.sk>

– stránka splnomocnenca vlády SR pre zavedenie eura vrátane Etického kódexu podnikateľov,

http://europa.eu.int/comm/economy_finance/euro/our_currency_en.htm

– stránka Európskej komisie so základnými informáciami o eure, zatiaľ iba v angličtine,

http://europa.eu.int/comm/economy_finance/publications/eurorelated_en.htm

– stránka Európskej komisie so zoznamom oficiálnych publikácií zaoberajúcimi sa eurom a menovou úniou, iba v angličtine,

<http://www.ecb.int/bc/euro/html/index.sk.html>

– stránka Európskej centrálnej banky o eure v slovenčine,

http://ec.europa.eu/public_opinion/index_en.htm

– stránka Európskej komisie prezentujúca výsledky prieskumov verejnej mienky realizovaných v krajinách EÚ vrátane prieskumov o eure na Slovensku,

<http://www.eic-slovakia.sk>

– stránka európskych informačných centier, ktoré zriadila Európska komisia na podporu malých a stredných podnikov,

<http://www.nadsme.sk>

– stránka Národnej agentúry pre rozvoj malého a stredného podnikania.

Slovník

Duálne zobrazovanie cien

Duálne zobrazovanie cien znamená, že ceny (maloobchodné ceny, výplatné pásky, faktúry a pod.) budú uvádzané súčasne aj v slovenských korunách, aj v eurách. Duálne zobrazovanie cien bude povinné 30 dní po určení konverzného kurzu, ktoré sa očakáva v júni – júli 2008, do decembra 2009. V duálnom zobrazovaní cien sa odporúča pokračovať až do júna 2010. V styku s právnickými osobami nebude duálne zobrazovanie cien povinné.

Duálny obeh

Duálny obeh znamená, že hotovostné platby sa budú uskutočňovať aj v eurách, aj v slovenských korunách. Prijímať sa budú obe meny, ale vydávať sa bude iba v eurách. Duálny obeh sa začne v deň zavedenia eura 1. januára 2009 a ukončí sa 16. januára 2009.

ERM II

Mechanizmus výmenných kurzov (Exchange Rate Mechanism) je akosi čakárňou na euro. Slovenská koruna do ERM II vstúpila 28. novembra 2005 s kurzom 38,4550 slovenských korún za jedno euro (tzv. centrálna parita) a 19. marca 2007 bola centrálna parita revalvovaná na úroveň 35,4424 slovenských korún za jedno euro. Ak sa počas dvoch rokov kurz slovenskej koruny bude pohybovať v pásme $\pm 15\%$ od stanovenej centrálnej parity, potvrdí sa tým stabilita našej meny a bude splnená tzv. kurzová podmienka na prijatie eura.

Etický kódex podnikateľov pre zavedenie eura

Obsahuje dobrovoľné záväzky, ktorých uplatňovaním podnikatelia prispejú k bezproblémovému zavedeniu eura. Súčasťou kódexu je aj zásada nezneužiť zavedenie eura na neodôvodnené zvyšovanie cien. Kódex pomôže vytvoriť u podnikateľov i spotrebiteľov pocit dôvery a dostatočnej informovanosti. K etickému kódexu sa podnikatelia môžu prihlásiť na www.euro.gov.sk.

Euro

Názov "euro" pre jednotnú európsku menu vybrali predstavitelia členských štátov EÚ na summite v Madride v decembri 1995. Oficiálnym znakom eura je €. Stváranie znaku eura bolo inšpirované gréckym písmenom epsilon – ako odkaz na kolísku európskej civilizácie. Medzinárodný kód eura je EUR. Slovo euro sa v slovenskom jazyku skloňuje, a to podľa vzoru mesto. Jedno euro má 100 centov.

Eurozóna

Eurozóna zahŕňa krajiny Európskej únie, ktorých spoločnou menou je euro. Je jednou z najväčších svetových ekonomík. V roku 2006 bol počet obyvateľov eurozóny 316 miliónov. Euro je v súčasnosti národnou menou 13 krajín: Belgicka, Fínska, Francúzska, Grécka, Holandska, Írska, Luxemburska, Nemecka, Portugalska, Rakúska, Slovinska, Španielska a Talianska. Od januára 2008 sa eurozóna rozšíri o Cyprus a Maltu.

Generálny zákon

Generálny zákon, ktorý by mal byť prijatý do konca roka 2007, bude obsahovať najdôležitejšie pravidlá prechodu na euro. Tento zákon sformuluje práva a povinnosti všetkých účastníkov spotrebiteľského trhu v súvislosti so zavedením eura na Slovensku. V zákone budú definované aj oblasti, ktoré budú vládou a Slovenskou obchodnou inšpekciou kontrolovať počas duálneho zobrazovania cien.

Konverzný kurz

Konverzný kurz stanoví Rada EÚ po rozhodnutí o prijatí Slovenska do eurozóny. Všetky korunové hodnoty sa k 1. januáru 2009 budú môcť prepočítavať len na základe tohto konverzného kurzu a nebude možné použiť iný kurz. Konverzný kurz bude stanovený ako koeficient so šiestimi platnými číslicami. Bude vyjadrovať ekvivalent jedného eura v korunách (teda 1 € = XX,XXXX Sk).

Národný plán zavedenia eura

Národný plán zavedenia eura bol schválený Uznesením vlády SR č. 525 dňa 6. júla 2005. Obsahuje základné zásady, časový harmonogram, inštitucionálne zabezpečenie zavedenia eura v SR, identifikáciu úloh a zodpovednosť jednotlivých subjektov. Národný plán zavedenia eura a jeho aktualizácie sú zverejnené na stránke <http://www.euromena.sk>.

Výmena slovenských korún

Od 17. januára 2009 sa budú môcť slovenské bankovky a mince vymieňať už len v komerčných bankách a v Národnej banke Slovenska. Komerčné banky budú slovenské mince vymieňať pol roka a NBS päť rokov po zavedení eura. Slovenské bankovky budú komerčné banky vymieňať do konca roka 2009 a NBS bez časového obmedzenia.

Zoznam najdôležitejších úloh

Zavedenie eura v podniku

- ✓ Určenie osoby zodpovednej za zavedenie eura v podniku (zriadenie výboru/skupiny pre euro vo väčších podnikoch)
- ✓ Audit všetkých činností a určenie činností, ktorých sa bude euro dotýkať
- ✓ Príprava harmonogramu plnenia úloh súvisiacich so zavedením eura v podniku
- ✓ Audit informačných systémov (vrátane prepojenia s dodávateľmi a odberateľmi)
- ✓ Štart úprav komplexnejších informačných systémov
- ✓ Analýza potreby hotovosti – podklad pre plán predzásobovania sa eurom
- ✓ Vytvorenie potrebných finančných aj personálnych zdrojov na realizáciu euro projektu
- ✓ Úprava/náhrada jednoduchších informačných systémov (vrátane registračných pokladníc)
- ✓ Vzdelávanie zamestnancov
- ✓ Príprava zmien v bezhotovostnom platobnom styku
- ✓ Duálne zobrazovanie cien a miezd
- ✓ Úprava účtovníctva a výkazníctva
- ✓ Predzásobenie sa eurom a správa hotovosti

+ Realizácia duálneho obehu

Poznámka:

- ✓ čo najskôr
- ✓ najneskôr začiatkom roka 2008
- ✓ v priebehu roka 2008